

site vendar svoje trdo zaslužene krajcarje v poštne hranilnice, kjer imate gotovi dobiček, ne pa več v loterijo, kjer imate gotovo zgubo.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Državni zbor imel je včeraj svojo tretjo sejo, in kakor se čuje, imate biti še dve pred božičnimi prazniki. Levica prinesla je sicer mnogo viharja saboj s počitnic in skusila je ta vihar prenesti tudi v zbornico s tem, da se je v budgetnem odseku odpovedala sodelovanju, odbacnivši vsa svoja dosedanja poročila, toda desnice ta korak nasprotnikov prav nič ni spravil iz ravnotežja, ker udje desnice prevzeli so brez premišljevanja pa tudi brez težave poročila levičarjev in ne bo nikakor težko prenašala kujanja, katero mora ravno levičarjem v prvi vrsti biti v škodo. — Pretekli petek, v drugi seji, oddali so se vsi nujni predlogi: začasni budget itd. v prvem branji dotičnim odsekom v posvetovanje; nadalje skušal je dunajski poslanec, véliko-nemški kolovodja dr. Kopp, s silo pritirati v zbornico oni protest Chlumeckijev zoper dopolnilne volitve vélikih posestnikov na Moravskem, akoravno sta se izvoljenca odpovedala poslanstvu in se imajo nove volitve vršiti uže dne 18. t. m. — Nadalje interpeliral je dr. Rechbauer ministra Pražaka zarad posvarjenja šmarijskega sodnijskega pristava, kateri je bil predstojnik nemškega „Schulvereina“. — Konečno je tudi grof Taaffe odgovoril na več interpelacij iz prejšnjega zasedanja, med temi na ono zarad premeščenja bivšega litijskega okrajnega glavarja viteza Vestenecka, ne pa, da bi bil odgovor ministrov navedel kaj novo-pomenljivega. — Včerajšnja seja napolnjena bila je večidel z razpravo o privolitvi začasnega budgeta za prve tri mesece leta 1884. — Poročevalec bil je grof Henrik Clam, govorili so pri tej točki: Menger, Führenkranz, minister Dunajewski, Scharschmid. Tudi poslanec Kindermann se je oglasil v specijalni razpravi, pa govoril je le malo besed, predsednik Smolka pa ga je dvakrat opomnil, da ni več splošna razprava, in tako se je specijalna razprava hitro končala. Potem oddali so se različni navsveti posameznim dotičnim odsekom in potem se je vršilo 18 dopolnilnih volitev v odseke. Začetkom seje izročil je med drugim poslanec Richter in tvariši predlog zarad premembe civilnega postopnika, tako da naj bi bilo izrekoma od rubežni izzetega orodja in priprav za obrtnije in kmetijstvo potrebnega. — Na mesto češkega poslanca Neubauerja bil je v Vlašinu včeraj izvoljen proti Gregru propadli bivši poslanec Tonner skoraj soglasno. — Knez Jurij Lobkovic in baron Pfeil odpovesta se kmalu poslanstvu in na mesto prvega izvolil se bo še ta teden nov prvi podpredsednik.

Hrvatska. — V nedeljo večer došel je v Zagreb novoimenovani ban baron Khuen. Na kolodvoru pričakoval ga je mestni župan Hoffmann in drugo uradno naročeno osobje. V ponedeljek sprejel je nov ban urade svojega področja od vladinega komisarja, predstavili so se mu vsi uradi itd. Deželni zbor sklican je na prihodnji petek dne 17. t. m., kjer se bode kmalu pokazalo, kako se uvrsté stranke v očigled novemu položaju in pa, katera pota bode hodil novi ban, ali hoče zadovoljiti opravičene zahteve hrvatskega naroda in s tem tudi ohraniti mir med Ogersko in Hrvatsko, ali pa streči onemu delu ogerske vlade, kateremu je še zmiraj uzor vladanju bivši hrvatski ban baron Rauch.

Ogerska. — Ta ponedeljek pričela se je v ogerski gosposki zbornici praz zanimiva obravnava o novi postavi, po kateri se dovoljuje sklepanje zakona med

judi in kristjani. Vlada je predložila načrt postave, da v tem pred svetom označi svojo liberalnost (?) in pa kot pripomoček zoper protijudovstvo (antisemitizem) v ogerski deželi. Zbornica poslancev sprejela je ta načrt po obširni razpravi po želji vladini, čemur se ne bode čudil nihče, komur je znano, da je velik del ogerskih poslancev zadolžen judom. — V gosposki zbornici ogerski pa se stvar nekoliko drugače suče. Probudili so se sicer ne ravno zeló goreči ogerski kardinali, nadškofje, škofje in drugi duhovni dostojanstveniki tamošnje gosposke zbornice, govorili so oni, pa tudi posvetni konservativni grof Aponi jedrnato in odločno zoper ta v korist brezverstva stavljen predlog, in kar je še bolj pomenljivo, nadjajo se celó zmage pri glasovanju, akoravno je v boj za postavo in vlado šel celó Tisza. Zato pa tamošnji vladini časniki uže zdaj žugajo, da hočejo prestrojiti gosposko zbornico. Ne dvomimo, da ima vlada Tiszova tudi v to dobro voljo, toda ne vé se, ali ne bode močnejša sapa konservativna, katera bi znala tudi na Tiszovo mesto spraviti moža in pa vlado v verskih vprašanjih saj nepristransko, katera tudi nekoliko omeji judovsko vsegamogočnost na Ogerskem.

Francoska. — Razprava o privolitvi 9 milijonov za vojno brambo v Tonkingu postaja zeló zanimiva v zbornici francoski. Javno mnenje obrača se oistro zoper postopanje kitajskega poslanika Ceng-a, kateri je, kakor soditi, skupno z Angleško zmiraj delal zoper Francosko. — Razprave s Kitajsko dozorele so tudi do skrajnega vprašanja: vojska ali mir. Mnogo časnikov izreka se tudi uže odločno za to, poslaniku Cengu doposlali potne liste in Kitajski pokazati ojestrejšé čine. Videti je tudi, da Francoski vkljub dobre volje ne bode mogoče ogniti se težavne in drage vojske v daljni izhodni Aziji. Angleška, Nemška in severno-amerikanske združene države dogovarjale so se že tudi, kako varovati svoje državljane v tamošnjih krajih.

Angleška. — Ako Angleška saj tihoma Francozom privoši drago in nevarno vojsko s Kitajci, — ne kaže pa tudi Angleški ne veliko boljše v Egiptu. Zopet drug oddelek angleško-egipčanske vojske vničili so kardela krivega proroka v gornjem Egiptu. To so znamenja, po katerih se ne da dvomiti, da se velik del mohamedanov v Afriki pridružuje zastavi krivega proroka, čegar moč raste od dne do dne. Sploh sodijo posebno dobro podučeni angleški krogi, da po naznanilih vničení oddelki egipčanske vojske v resnici niso bili vničení, temveč, da so zapustivši svoje poveljnike zbežali pod zastavo krivega proroka, kakor je to dokazano pri oddelku egipčanskih žandarjev.

Telegram „Novicam“.

Dunaj, 12. decembra ob 1. uri 20 min. pop.

Danes je zbornica sprejela trimesečni budget v tretjem branji brez ugovora. Jutri zadnja seja pred prazniki; prva seja bo po novem letu 22. januarja. — Ogerska gosposka zbornica je z večino 6 glasov zavrgla vladin načrt postave zakona judov s kristijani, kar je hud udarec Tiszini vladi.

Žitna cena

v Ljubljani 1. decembra 1883.

Hektoliter: pšenice domače 7 gold. 96 kr. — banaške 8 gold. 91 kr. — turšice 5 gold. 40 kr. — soršice 6 gold. 50 kr. — rži 5 gold. 20 kr. — ječmena 4 gold. 23 kr. — prosa 5 gold. 20 kr. — ajde 5 gold. 20 kr. — ovsa 2 gold. 90 kr. — Krompir 2 gold. 68 kr. 100 kilogramov.